

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Orator Christianvs Caroli Regii E Societate Iesv

Reggio, Carlo

Romæ, 1612

Rerum tractandarum meditatio. cap. 14.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-68672](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-68672)

Colligat &
scribat, quæ
inuenierit.

studium
analogum
inuenit

hinc in
-mab rom
-a nno

Quam sit ne-
cessaria me-
ditatio rerû.

Thren. 1.

Primum sibi
prædicet Ora-
tor.

Quarto, dum se parat, scribat, & coaceruet sylvam rerum, quamuis sine ordine, prout ei inter studendum obijcientur, & quæ cogitando sedens aut deambulans ipse inuenierit, præsertim colligat quicquid ex patrum Sanctorum lectione poterit, nam hæc habent plus momenti, & grauitatis, & spiritus. Estque desiderandum, ut sit ita ex patribus concinnata concio, ut possit dici non estis vos qui loquimini. Non id dico, ut aceruum autoritatum accumularet, quas recitet ut aliqui faciunt ad ostentationem, potius doctrinæ, vel memoriæ suæ, quam ad auditorum profectum, sed ut ea quæ dicit fere sint ex Sanctorum Patrum doctrina potius deprompta. quam ex ipsiusmet ingenio nata quamuis ut alibi monuimus necesse non sit latino Sermone omnes Patrum sententias recitare.

Rerum Meditatio. Cap. XIV.

Quinto post paratam diligenti studio hanc rerum sylvam, superest altera non minoris momenti industria, quam ea sit quæ in studio & lectione posita est. Ea vero est collocanda in meditatione eiusdem Evangelij, & earum rerum de quibus habendus est sermo. Quæ in re concionatori est imitandus Elias qui serue lignorum parata, & hostia superposita ad sacrificium peragendum, se se ad orationem conuertit, & Deum exorandum ut ignem de Cælo mitteret. Curandum est inquam ut in meditatione exardescat ignis, & primum omnium ipsummet Concionatorem inflammet, ut possit cum Hierem. dicere: misit ignem in ossibus meis & erudiuit me. Sciat sine hoc igne cibos, quos est propositurus fore crudos, & inspidos, nec facile conuertendos in alimentum eorum qui audient.

Magnum intervallum esse dicebat in quadam Epistola B. Pater Xauerius inter vibrantem animi viribus meditata, & seigniter ex memoria conquisita promentem. Et quoniam hæc solertia ad nostrum negotium plurimum valet, aliquanto planius explicabo. Arbitror enim non minus curæ in hoc quam in ipso studio poni debere.

Prodest hæc meditatio, Primum ipsi Concionatori, ut sibi prius prædicet quam alijs. Solebat Alexander Macedo prælium cum hoste inicturus, prius animum acuere, & ad arma inflammare lectione aliquorum versuum, in quibus bellum describeretur. Planè Concionator ita hoc ministerium exerceat, ut maximo, ac primo loco existimet sibi applicanda, deinde

deinde alijs, quæ docturus est, ne quis obijcere ei possit, qui alios doces, te ipsum non doces? Quis autem credat alijs persuasurum, qui sibi ipse non persuadeat? Gregor. Rector, ait, si quædam sibi deesse considerat, non oportet ut ab eorum prædicatione conticescat: locus quippe exigit, ut loquatur. Verbis ergo suis seipsum conveniat; & si non idco loquitur, quia non operatur, idco operetur, quia loqui compellitur. Ad bona, de quibus Auditores admonet, se quoque pariter inflammet, ut ipse simul discat in opere, quod per eum loquitur veritas in prædicatione. Sæpè enim quod viuendo nescimus, compulsi loqui loquendo discimus.]

Secundo, valde utilis erit hæc meditatio auditoribus, quia tunc ex abundantia cordis os loquitur, ac multo melius Prædicator in oratione, ac meditatione discet illa, eadem quæ ex libris, ac studio colligere potuit. Aliter loquitur qui redit è scripto verba, aliter qui ex cordis affectu profert. Ille frigide agit, hic ex Spiritu sancto mouente, & cor, & linguam. Illius oratio ad solas aures peruenit, huius sermo cordis arcana penetrat. Illius verba sensum delectare possunt, huius mentem afficiunt. Vtrumque hoc membrum à me propositum verba D. Chrysof. benè confirmant. Sicut (inquit) stomachus accipiens cibum, eum in semetipso coquit, & per totum corpus dispergit, sic & Sacerdotes accipiunt scientiam sermonis, per scripturas ex Deo, & excoquentes eam in se, id est tractantes, & meditantes apud se, vniuerso populo subministrant. Et sicut stomacho subministrante vnumquodque membrum suscipit nutrimentum, & conuertit illud secundum suam naturam, sic Sacerdotibus in Ecclesia loquentibus, verbum omnes suscipiunt, vnusquisque autem conuertit illud secundum proprium cor. Illud præterea ex hæc meditatione emolumenti habebit, quod aliqua succurrent meliora quam prius cogitauerat, vel inuenerat, vel meliori modo explicanda, quæ notare postea poterit ne excidant è memoria. Origenes explicans quid sit, quod inter animalia immunda, & vetita enumerentur ea, quæ non ruminant, & non diuidunt vngulas, sicut etiam immundum erat quod diuidit vngulas, sed non ruminat ut camelus: talis, ait, est Concionator, qui habet multas subtilitates, ac diuisiones, si non ruminat meditando gibbosus est, & nihil efficiet. Et forte hæc est vna euides differentia inter bonos, & malos Concionatores, quod aliqui

Hom. 21. in
Ezech. sub
figura.

Secundo, ex
abundantia
cordis os lo-
quitur.

Hom. 38.
in cap. 21.
Matth.

Hor. 7. in
Leuitic.

Meditatio
hæc fit pra-
ctica, & affe-
ctiua.

in pronunciandis aliorum scriptis occupantur, vel componen-
dis eloquenter declamationibus suis, alij assidui sunt in medi-
tatione eorum quæ ad fructum tendunt animarum, vt & ipsi
diuina mysteria prius deuorent, quemadmodum Ezechiel suū
librum, & intra se calore diuino amoris concoquant. Deinde
cum efficacia & fructu alijs communicent. Hæc meditatio de-
bet esse practica & affectiua, id est, vt ad actionem, & affectum
referatur, vt se ipse Concionator extimulet ad maiorem per-
fectionem, mortificationem, zelum animarum, & ipse afficiat-
tur, ac sentiat in se quod alijs debet offerre, conuertens quo-
dammodo cibum mansum, ac bene digestum in lac, quod cum
paruulis in Christo communicet, concionaturus de grauitate
peccati, de Mundi contemptu, de amore Christi, de beneficijs
Dei, ipse prius eadem meditando penetret, & in succum con-
uertat suum, quam proferat. In hæc ipsa meditatione ex re-
bus de quibus agendum erit, colligat Dei, & Christi attri-
buta, potentiam, beneficentiam, benignitatem, sapientiam,
prouidentiam, bonitatem, misericordiam, iustitiam, charitatē.
Varios etiam virtutum fructus, fidei, spei, charitatis, pœnitē-
tiæ, humilitatis, puritatis, quæ facillè erit inuenire in quolibet
Euangelio. Ponderet apud se, & sententias, & verba, & quis
dicit, quo tempore, ad quos, in quem finem. Multa hoc modo
mysteria sese prodent meditati, & quasi subiecto igne odo-
ratos liquanti flores, succus pretiosus, ac purissimus effluet.
Imaginetur sibi Christum adesse, seu verba loquentem audiat,
seu mysteria & opera patrantem intueatur. Notet minas ad
terrendum, consolationes, & promissa, ad confirmandum se, &
alios. Si ad finem meditationis senserit peccatorum suorum
dolorem ac desiderium pro Christo etiam mortem oppetēdi,
intelligat esse fructum bonæ orationis. Si Deo placuerit nouū
aliquod lumen ei communicare, vt dicitur: Declaratio ser-
monum tuorum illuminat, & intellectum dat paruulis, humi-
liratis hinc occasionem sumat, & Deo gratias agat. Si verò
noua luce non sit illustratus, ea quam ex studio perceperat sit
vltus fuerit, etiam sua bona Deus augebit.

Psal. 118.

Com-